

V I N N Ý

K M E N

číslo 25

*Občasník Brněnské diecéze
Církve československé husitské*

březen / 2018

„Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti.“

J 15,5

Obsah

Úvodní slovo (<i>M. Kubíček</i>)	4
Zamyšlení velikonoční a svatodušní (<i>M. Kubíček</i>)	6
Konečně svoboden (vzpomínka na M. L. Kinga) (<i>M. Kubíček</i>)	8
Jednota bratrská v předbělohorském období (<i>J. Sladký</i>)	11
Ohlédnutí vpřed (<i>M. Hvězda</i>)	14
Rozhovor se Silvií Kamanovou (<i>M. Kubíček</i>)	16
Doporučujeme... ..	20
Zajímavosti	21
Pozvánka	22
Výročí a narozeniny	24
Datový plán	25
Přílohy	
Publikace vydané v královéhradecké diecézi	28
Publikace vydané v pražské diecézi	34

Úvodní slovo

Máte před sebou, přátelé, dvacáté páté číslo našeho diecézního „občasníku“ Vinný kmen. Stále mu, vlastně již jen tak ze setrvačnosti, říkám „občasník“, třebaže za těch několik roků se ustálil v určitém více méně pravidelném rytmu, který alespoň přibližně sleduje základní období církevního roku. Toto číslo nás tím pádem provází časem velikonočním a svatodušním.

Jsou to dva samostatné svátky, přesto jsou vzájemně velmi těsně propojeny. Ale o tom víc v následném velikonočním a svatodušním zamyšlení.

V uplynulých letech jsme si často připomínali nějaká zajímavá výročí, důležitá především z našeho křesťanského pohledu; Rok reformace, před tím Jeroným, ještě před tím Jan Hus... Během období, kterého se týká toto číslo Vinného kmene, nemáme takto významné výročí, to přijde až v podzimních měsících, to znamená v příštím čísle. To ale neznamená, že by nebylo, co připomenout a z čeho čerpat. Něco z toho připomeneme a upozorníme i v tomto čísle Vinného kmene. Já osobně za velmi významné považuji výročí tragické smrti Martina Luthera Kinga – věnujeme mu zde zvláštní článek.

Vlastně výročí smrti Martina Luthera Kinga velice koresponduje i s tímto obdobím církevního roku, především tedy s časem velikonočním. I v tomto případě opět vystupuje člověk, kterému záleží na lidské svobodě, představuje pravdu nikoli ve smyslu jakési lidské tradice a zvyklostí, ale jako závazek pro každého, bez rozdílu barvy pleti, rasové příslušnosti, či společenského postavení.

Opět zde vystupuje člověk, který odkrývá nesmyslnost jakékoli formy útlaku člověka člověkem a otevřeně pojmenovává násilí páchané se souhlasem úřadů, institucí, často i, žel, s podporou většiny národa.

Pouštěl jsem si před nedávnem starší český film režiséra Štěpána Skalského Člověk proti zkáze, a – byť tento film dobře znám – žasnul jsem, jak aktuální je, navzdory tomu, že pojednává o závěrečné etapě života Karla Čapka, vypráví tedy o událostech starých nějakých osmdesát let. Jenže ve skutečnosti na tom, tedy na této aktuálnosti, není nic divného. Aktuální a nadčasový vždycky bude zápas člověka s nespravedlností, tupou mocí a lidskou blbostí. Ať už tím, kdo se tomu postaví, je Ježíš, Martin Luther King, anebo Karel Čapek.

A tak vám, přátelé, jménem redakční rady Vinného kmene přejeme hodně silnou víru, takovou, která nepodlehne ani protivěstám ani pokušením, ba ani hrubým hrozbám. Poselství Velikonoc i svátků Svatodušních nám v tom může být nesmírnou posilou.

Za redakci Vinného kmene
Miroslav Kubíček

Zamyšlení velikonoční a svatodušní

Milujete-li mne, budete zachovávat má přikázání; a já požádám Otce a on vám dá jiného Přímluvce, aby byl s vámi na věky – Ducha pravdy, kterého svět nemůže přijmout, poněvadž ho nevidí ani nezná. Vy jej znáte, neboť s vámi zůstává a ve vás bude. Nezanechám vás osiřelé, přijdu k vám. Ještě malou chvíli a svět mě už neuzří, vy však mě uzříte, poněvadž já jsem živ a také vy budete živi.

Toto vám pravím, dokud jsem s vámi. Ale Přímluvce, Duch svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl. Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám, ne jako dává svět, já vám dávám.

Jan 14,15-19.25-27

„O Ježíšově odchodu“ – tak je příslušný oddíl nadepsán v ekumenickém překladu Janova evangelia. V této závěrečné etapě Ježíšova pobytu s učedníky se propojují dvě významové roviny: jednak zmíněný Ježíšův odchod, to znamená předpověď utrpení a následujících věcí, a potom již zaslíbení Přímluvce, tedy Ducha svatého. Pakliže tedy řekneme, že Velikonoce a Svatodušní svátky tvoří ve skutečnosti jeden celek, máme to na tomto místě skutečně biblicky podložené.

Ježíš zde zaslíbeného Ducha svatého nazývá také Duchem pravdy. Není to ojedinělé místo, totéž se v evangeliu opakuje ještě několikrát; o něco později dokonce Ježíš svým učedníkům říká, že tento Duch pravdy i je samotné uvede do veškeré pravdy. (J 16,13)

Tohle tvrzení se může zdát poněkud zvláštní, ne-li přímo pochybné – totiž brzy nato, na prahu Velikonoc, byl tento člověk, za kterým učedníci šli jako za Mesiášem, zatčen, odsouzen a ukřižován jako rouhač a zločinec. Byly to tedy jen bludy a lži, když hovořil o pravdě? Kdo měl pravdu? Všechny okolnosti ukazují, že pravdu měli ti, kteří ho odsoudili, tedy představitelé jeruzalémského chrámu.

Evangelium ale hovoří o pravdě poněkud jinak. Sám Ježíš dokonce ani nikde neříká, že má pravdu; říká například „**já jsem ta pravda, cesta...**“, o Duchu, který bude seslán, pak říká, že ten učedníky uvede do pravdy... A navíc v Janově evangeliu je doslova řečeno, že pravda se stala – a to právě skrze Ježíše Krista. (J 1,17)

Je to jeden z paradoxů evangelia. Doslova, jak píše apoštol Pavel, bláznovská zvěst, nic pro „rozumnost tohoto světa“. Ukázalo se, že pravdu nelze „mít“, nelze si ji „přivlastnit“ (i když se o to všichni mozní, včetně církve samotné, znovu a znovu pokoušeli a pokoušejí). Pravda, Pravda s velkým „P“, může podlehnout lecjakému násilí, může být doslova přibíjena na kříž. To ale neznamená, že přestává být pravdou, že její platnost pomíjí. Ne, ta je nadčasová, věčná. A vždycky znovu a znovu se hlásí o slovo – vždycky znovu a znovu je vzkříšena k životu. Navzdory všem mocným, kteří se ji snaží umlčet, anebo alespoň překroutit ke svému prospěchu.

Tato skutečnost se naplno a v dokonalosti ukázala o Velikonocích v Jeruzalémě. Ač křižována, přesto vzkříšena k životu. Ano, právě o Velikonocích se Pravda stala – nezničitelná, nepotlačitelná, ztělesněná a zpřítomněná. A do této Pravdy jsme mocí Ducha svatého uvedeni i my, kteří jsme v Ježíše Krista uvěřili.

Amen.

Miroslav Kubíček
farář na Starém Brně

Konečně svoboden

(vzpomínka na Martina Luthera Kinga)

„Konečně svoboden, konečně svoboden, díky Bohu všemohoucímu, konečně jsem svoboden.“

Tato slova bychom našli na jednom náhrobku hřbitova Na jižní vyhlídce v Atlantě ve státě Georgia v USA. V tom hrobě je pochován nositel Nobelovy ceny za mír, doktor teologie Martin Luther King. Byl zavražděn 4. dubna 1968, je tomu tedy letos již 50 let. Věřím, že není zapotřebí vysvětlovat, kdo to byl, jak, respektive čím a pro co žil a co za svůj nedlouhý život (*narodil se 15. 1. 1929*) vykonal.

Listuji si teď v knížce nazvané *Můj život s Martinem Luthe-rem Kingem*, napsala ji jeho žena Coretta Scott Kingová. A tak, namísto abych se pokoušel o nějaké své vlastní myšlenky, uvádím úryvek z knihy, vzpomínku paní Coretty na jedno z manželských kázání.

Toto kázání Martin nazval „Léky proti strachu“, za základ vzal první epištolu Janovu (4,18): „V lásce není bázně, ale dokonalá láska bázeň zapuzuje; v bázni je utrpení a kdo pak se bojí, není dokonalý v lásce.“

Nejprve Martin promluvil o různých druzích strachu, které znepokojují muže i ženy v tomto období zvrátů a „katastrofální nejistoty“ – strach z nemoci nebo z hospodářské pohromy, strach z osobní nedostatečnosti v naší společnosti, založené na ostré soutěži. Hroznější je strach ze smrti či dokonce z masového vyhubení v tomto atomovém věku, kdy se celý svět chvěje na „vážkách hrůzy – a bojí se, aby nějaké diplomatické nedopatření nezapálilo strašlivý světový požár“.

„Některé obavy jsou normální a nezbytné,“ pokračoval, „jako například strach z hadů v džungli, ale když se stanou neurotickými a neovladatelnými, ochromují vůli a přivádějí člověka k apatii nebo zoufalství.“ Citoval Emersona, který napsal: „Kdo denně nepřekonává strach z něčeho, nepochopil poučení, plynoucí ze života.“

Jak tedy strach překonat? „Za prvé,“ řekl Martin, „musíme svým obavám neochvějně čelit – a tato konfrontace nám do jisté míry dodá sílu.“

„Za druhé můžeme strach ovládnout jednou z nejvyšších lidských ctností, odvahou – odvaha je onou duševní silou, která strach přemáhá.“

„Za třetí,“ pokračoval Martin, „strach přemáhá láska. – Láska, která vedla Krista na kříž a nedala Pavlovi zahořknout uprostřed zuřivých proudů pronásledování, není změkčilá, bez krve a sentimentální. Taková láska čelí zlu bez zachvění.“

Potom Martin poukázal na to, že nenávist mezi rasami a národy má kořeny ve strachu a že většinu válek způsobila nikoli nenávist, nýbrž strach. „Příčinou rasové nespravedlnosti v Americe,“ pravil Martin, „je strach bílých lidí z černošského pokroku.“ A dodal: „Kdyby dovedli naši bílí bratři ovládnout svůj strach, museli by plnit nejen svůj závazek, plynoucí z křesťanské lásky, nýbrž

i oplácet Kristovu lásku, s jakou k nim přistupují černoši. – Černoch musí bělocha přesvědčit, že hledá spravedlnost jak pro sebe, tak i pro něho.“

„Víra strach zvládne,“ uvedl Martin nakonec. „Bez víry bychom byli sirotky vrženými do hrůzné nekonečnosti prostoru ve vesmíru, který nemá účel ani smysl.“

„I když je smrt nevyhnutelná, nebojíme se jí. Bůh, který stvořil naši kroužící planetu z prvotní mlhoviny a vedl lidskou pouť po tolik století, může nás zajisté provést temnou nocí smrti do jasného světla života věčného. Jeho vůle je příliš dokonalá a jeho cíle jsou příliš dalekosáhlé, než aby se mohly vejít do omezené nádoby času a úzkých mezí pozemských. Smrt není nejhorším zlem, nejhorší zlo je setrvávat mimo lásku Boží. Nepotřebujeme se podílet na divokém shonu za pozemským útočištěm před nehodami. Naší věčnou ochranou je Bůh.“

Toto kázání, které Martin proslovil podle krátké osnovy, bylo výrazem jeho odvahy, lásky a víry. Po několik zbývajících let života nezbytně potřeboval všechny tři.

Jen bych k tomu dodal, že toto kázání proslovil Martin Luther King někdy v roce 1964. Jak nadčasové a aktuální ale stále je...

Miroslav Kubíček
farář na Starém Brně

Jednota bratrská v předbělohorském období

Jiří Sladký

V letošním jubilejním roce, kdy si připomínáme celou řadu historických událostí vztahujících se k dějinám českého státu, by nám nemělo uniknout, že právě letos uplynulo čtyřista let od stavovského povstání, které za dva roky poté dospělo k nešťastné bitvě na Bílé hoře a ve výsledku k odchodu svobodných nekatolických obyvatel do emigrace, poddaní pak byli násilně a brutálně rekatolizováni ze strany římskokatolické církve. Tím byla zlikvidována česká reformace.¹ V tomto článku bychom se zaměřili na osudy Jednoty bratrské ve sledovaném období.

Lze říci, že na konci 16. stol. měla Jednota celou řadu vynikajících biskupů, ovšem chyběl jí vůdce formátu Jana Blahoslava nebo Augusty, proto velkého významu nabývá bratrská šlechta, zejména Václav Budovec z Budova² a Karel starší ze Žerotína. Bratří tuto ochranu šlechty nutně potřebovali, neboť již roku 1602 vydal císař Rudolf II. mandát proti pikhartům, který byl namířen především proti Jednotě bratrské. Avšak na panstvích bratrské šlechty se Jednota vcelku nerušeně rozvíjela. Například zmíněný Karel ze Žerotína „byl Jednotě srdečně oddán a podporoval ji neméně štědře nežli jeho otec. Na svých rozsáhlých panstvích, k nimž přibyl i Přerov, spravoval poddané podle bratrských zásad spravedlnosti a milosrdenství“³.

---

¹ Srv. LOULA D., *České studny aneb hloubání o české identitě*, Praha 2011, s. 5.

² K osobě Václava Budovce z Budova nově TÝŽ, *Studna lásky k pravdě*, Praha 2012, s. 109-118.

³ ŘÍČAN R., *Dějiny Jednoty v přehledu*, in: *Jednota bratrská 1457-1957*, sborník k pětistému výročí založení, Praha 1956, s. 80.

Kritická situace vedla ke spojení mezi utrakvisty a Bratřími, na válku proti Habsburkům však zatím nepomýšleli. Naštěstí pro Jednotu nastaly slibné okolnosti ve chvíli, kdy došlo k rozkolu v samotné habsburské dynastii. Rudolfův bratr Matyáš využil nespokojenosti uherských a rakouských stavů, táhl přes Moravu k Praze, aby zde roku 1608 přinutil svého bratra k abdikaci. Moravané ho přijali za panovníka, když jim předtím ústním slibem slíbil náboženskou svobodu. Karel ze Žerotína se pak stal zemským správcem. „Naproti tomu Češi za vedení Budovcova zůstali při podobném slibu věrni starému císaři. Zároveň si stavové obou zemí vymohli značné ústupky politické a dosáhli veliké míry samostatnosti vůči panovníkovi. Cesty obou zemí se však ke společné škodě rozdělily“⁴.

Rudolf II. tehdy slíbil vydat mandát na náboženskou svobodu, dlouho se však k tomu neměl, až teprve na nátlak nekatolických stavů a pod hrozbou válečného konfliktu⁵, vydal 9. července 1609 majestát, jímž byla zaručena náboženská svoboda na základě České konfese. Tato svoboda se týkala všech, i poddaných. V čele této akce stál již zmíněný bratrský politik Václav Budovec. Bohužel i tentokrát se opakovaly pokusy fanatických a jezuitsky smýšlejících katolíků rozdělit jednotlivé proudy podobojí, zejména Bratry od novoutrakvistů. Dokonce to chvíli vypadalo na občanskou válku, ale mírnější katolíci své horlivé kolegy od tohoto záměru odvedli.

Vydání majestátu znamenalo obrovské vítězství náboženské svobody v Čechách. Před Jednotou bratrskou v tuto chvíli nestála žádná překážka jejího rozvoje. Vznikaly nové bratrské školy, a to třeba i v hlavním městě Praze. Na univerzitě se připravovala obnova teologické fakulty, mimo jiné zde začal přednášet Mikuláš Albert z Kaménka, známý především svou prací na kralickém překladu Pís-

---

⁴ TÝŽ, Dějiny Jednoty bratrské, Praha 1957, s. 343.

⁵ Srv. KAŇÁK M., PEŠKOVÁ O., Čechové a křesťanské náboženství, II. díl., Praha 1953, s. 141-143.

ma. Dá se říci, že až na některé výtky výrazných luteránů vůči Bratřím, panovala v nekatolických církvích shoda, tolerance a vzájemná spolupráce, což je, byla a zřejmě bude v českých zemích vředy spíš výjimka.

Doba předbělohorská je však, co se týče Jednoty bratrské, také obdobím, kdy dochází k poklesu jejího členstva. Nové přístupy postupně ustávaly a v Jednotě byli už jen ti, kteří se v ní narodili. Pokles byl patrný v mnoha sborech, které čítaly už jen několik desítek duší a kde se k bohoslužbám scházelo jen pár jednotlivců. Účelově byly i snižovány dříve tak přísné mravní požadavky, takže Jednota, která se vždy oživovala horlivou zbožností nově příchozích, žila už pouze z tradiční zbožnosti získané po otcích⁶.

Jak se dále ukázalo, vydání Rudolfova majestátu bylo jen Pyrrhových vítězstvím české strany podobojí. Čeští katolíci brzy přešli k soustavnému porušování majestátu. Snad proto, aby nekatolíky vyprovokovali k dalšímu zápasu⁷. Zejména agresivnost jezuitských katolíků byla zřejmá na všech stranách. Roku 1613 byly obnoveny útoky V. Šturma a L. Laeta proti Bratřím, kteří na tyto nenávistné a lživé pamflety odpovídali obrannými spisy. Problémy nastaly i na panstvích katolické šlechty, kde byla Jednota značně a vlastně protiprávně omezována. „Bratří trpěli násilím vrchností, které proti ujednané rovnoprávnosti prosazovaly katolictví na svých panstvích“⁸.

To jsou však již události, které povedou ke stavovskému povstání a k pražské defenestraci roku 1618, kdy už nebylo možno najít řešení mírovou cestou. Jak nadcházející situace ovlivnila život Jednoty bratrské, budeme sledovat v dalším článku.

---

⁶ Viz blíže ŘÍČAN R., Dějiny Jednoty bratrské, s. 353-354.

⁷ K provokacím katolické strany viz KAŇÁK M., PEŠKOVÁ O., Čechové a křesťanské..., s. 144-146.

⁸ ŘÍČAN R., Dějiny Jednoty v přehledu, s. 85.

Učíme se být pozitivní, snažíme se soustředit se na věci, které se daří, a nezdřovovat se zbytečně věcmi, které se nedaří. Svůj pohled nastavujeme vpřed, abychom se zbytečně neohlíželi za tím, co už je za námi, abychom se netrápili tím, co už nemůžeme spravit, abychom snad neplakali nad rozlitym mlékem. Vypadá to logicky, protože cesta vpřed se před námi otevírá v nepřeberných možnostech. Máme k dispozici celou řadu nástrojů, které můžeme vyzkoušet, použít pro naši cestu k vytyčenému cíli; nebude-li fungovat jeden, jsou tu minimálně dva jiné. Zdá se, že se můžeme mýlit pouze v jediném: ve výběru nástroje. Nepochybujeme, že by nějak nešlo nedosáhnout dobrého výsledku, když máme tolik pomocníků, kteří nám pomohou vytvořit plány, myšlenkové mapy, prezentace, statistiky, grafy, když máme tolik informací (tolik proto, že jsou rozptýlené po celém světě, dostupných proto, že jsou navzájem propojené), když máme tolik komunikačních nástrojů, jejichž prostřednictvím se můžeme téměř ihned poradit s kýmkoliv o řešení libovolné situace.

*Jen jednoho je třeba.
Marie volila dobře;
vybrala si to,
oč nepřijde.
L 10,42*

Ovládám už všechny nástroje, které potřebuji, nebo jsem ještě něco přehlédl a chybí mi nějaký dílek do mozaiky? Byl můj nástroj adekvátní a použil jsem ho dostatečně efektivně nebo musím ještě věnovat chvíli času jeho nastavení nebo technice jeho ovládnutí? To jsou velmi důležité otázky, protože v odpo-

vědi na ně jde o to nejcennější – o čas. Čas na hledání nástrojů, čas na jejich nastavení, čas na jejich ovládnutí. Čas je to nejcennější, co mám, je mi vyměřen. Je to dar. Ani tento rok, ani tento den, ani tuto hodinu, ani tuto minutu, ani tento okamžik už nedostanu znovu. Nástroje jsou lidská díla, jsou stejně nedokonalá, jako jsme my sami, a může se mi snadno stát, že čas strávený hledáním, nastavováním nebo ovládnutím nějakého nástroje bude navždy ztracený, protože mi nástroj nedokáže posloužit.

Nástroje jsou velmi potřebné, bez nástrojů nic neuděláme. Hospodin dal Adamovi a Evě v zahradě vládu nad stvořeným světem a s nimi jsme zdědili všechny tyto možnosti i my. Stojíme tedy každý na svém místě, hledíme vpřed a přemýšlíme: který nástroj vezmeme do rukou? Pane, proč ale stojím právě tady? A Pane, proč se dívám právě tímto směrem? Známe tuto naši situaci stejně dobře jako možnosti, které jsou před námi? Jsme ve vztahu k nástrojům spíše aktivními subjekty, které jsou mocny ovládat nástroje, nebo jsme spíše pasivní (třeba ne ještě přímo objekty, možná spíše nástroje) a postaveni někde a nasměrování někam? Ne proto, že bychom tak snad sami učinili, ale proto,

že nás Duch svatý podivuhodným způsobem vedl. Nepotřebujeme se najednou ohlédnout zpět: Pane Ježíši, proč si mě dovedl vlastně až sem? Nepotřebujeme najednou pokleknout: Pane Ježíši, proč mám jít zrovna tam?

Určitě si dobře nastavujeme své cíle. Určitě máme dobré plány, jak se k cílům dobrat. Určitě dokážeme najít spolehlivé druhy, kteří s námi cíl sdílí, kteří jdou s námi stejnou cestou a kteří nás podpoří (nebo my je), když bude třeba. Určitě jsme schopni odstraňovat překážky, které nám stojí v cestě, zařadit, aby cesta k cíli pokračovala dál. Nebude ale vše nachystáno tam, kde už nás dávno čekají?

Když je propustil, vystoupil na horu, aby se o samotě modlil. Když nastal večer, byl tam sám.
Mt 14,23

Ježíš došel do svého cíle. Měřeno pozemskými měřítky došel ještě o mnoho, o mnoho dál. Došel až tam, kam už obyčejný lidský pohled nemůže dohlédnout. Došel až na místo, které jsme schopni vidět jen očima víry, pouze tehdy, když ztišení poklekáme k modlitbě, když před Bohem otevíráme své srdce. Tehdy se nám Kristus odhaluje v pravém cíli své cesty a tehdy můžeme být na tom místě, dá-li se tomu vůbec říkat místo, s ním.

Ježíš byl vždy na správném místě a ve správném čase. To je většinou i náš cíl. Nástroje používáme tak, aby se všechno naše úsilí zúročilo na místě a v okamžiku, který si projektujeme do budoucnosti, vzhledem ke kterému všechno plánujeme, na cestě ke kterému odstraňujeme všechny překážky. Takový cíl, takový bod v časoprostoru jsme si vytýčili, protože věříme, doufáme nebo jsme dokonce přesvědčeni, že to je právě naše místo, náš okamžik, smysl naší existence a naše poslání. Očekáváme, že tam se budeme cítit nejlépe, že tam budeme „doma“.

Ježíš si pro své působení vybíral mnoho takových míst, když učedníkům říkal, kam půjdou v následujících chvílích. Ačkoliv do nich přicházel, nebyl v žádném z nich skutečně „doma“. Ale i přesto, že v cílech své cesty nemohl očekávat žádné zázemí, bylo mu tam vždy vše svěřeno do rukou. Kdykoliv kdekoliv byl, jednal v souladu s Otcem v nebesích. Jeho pohled nemířil dopředu, mířil nahoru.

Chválíme Tě, svatý Bože, protože jsi v pravdě strůjce všech věcí. Nad vším, co nám přichází do rukou, můžeme jen žasnout. Děkujeme ti za vše, co nám dáváš pro to, abychom se mohli radovat z každé chvíle zde na zemi a abychom se o tuto radost mohli dělit s ostatními. Uč nás, prosíme, používat to, co od tebe dostáváme, pravdivě, ať rozeznáváme užitečný účel věcí od jejich neúžitečných lákadel. Amen.

Michal Hvězda, NO Blansko

Rozhovor se Silvií Kamanovou

Zaměřila ses v rámci naší církve v Brně především na práci s mladými lidmi, například na modlitební setkávání a podobně. Co všechno konkrétně v tomto děláš a jaké máš doposud zkušenosti, jaký je ohlas a podobně?

K danému zameraniu ma pred pár rokmi motivoval náš brat biskup Juraj. Ležalo mu na srdci, že sa v tej dobe v Brne práca s mládežou a mladými dospelými v našej cirkvi nekonala viac centrálnejšie a organizovanejšie. Keďže som bola čerstvo vysvätená a ešte nemala vlastnú farnosť, opýtal sa ma, či by som skúsila rozbehnúť aktivity pre mladých veriacich a vysokoškolských študentov. A mňa tento nápad oslovil. Mimo iné aj preto, lebo som nechcela zapadnúť niekam na malú faru mimo Brno. Som mestský typ, mám rada mladých ľudí a milujem pestrosť práce a možnosť byť tvorivá vo svojej službe. Toto bola jasná príležitosť. Všetko sa začalo rodiť okolo myšlienky rozbehnúť mládež pre vysokoškolákov a mladých pracujúcich z našej cirkvi. Sama z vlastnej skúsenosti viem, aké dôležité je pre mladých veriacich ľudí, keď začnú študovať, alebo pracovať v inom meste, nájsť zakotvenie aj v rodine cirkvi. Okrem toho bolo pár miestnych mladých husitov (Irča Marková, Marča Ambrožová a Honzík Forejtník :-), ktorí tiež boli pre nápad schádzať sa s rovesníkmi. Im vďačím za veľkú podporu v začiatkoch, ktoré neboli úplné medové. Mládež, ktorú sme nazvali „Ve středu na Čáře“ sa tak stala hlavnou aktivitou v mojej práci s mládežou. K tomu sa nabalili ďalšie. Napríklad príprava mladých na „birmofku“ (ako pracovne nazývame prípravu na sviatosť „biřmování“), ktorá mi prináša obrovskú radosť. Začala som spolupracovať aj na pripravách

celocirkevných stretnutí mládeže, čo je pre mňa veľkou školou – sú tam skvelí mladí ľudia z rôznych kútov republiky. Okrem toho sme sa rozhodli začať štvrtročne organizovať víkendovky pre mladých z našej diecézy. A občas vyrazíme spolu na výlet na nejaký kresťanský koncert, alebo fesťák. Dalo by sa samozrejme robiť oveľa viac. Mám však aj iné aktivity a povinnosti v službe, ktoré vyžadujú môj čas a nasadenie.

A aký je ohlas? No, to sa musíš opýtať priamo mladých.

Zúčastnila ses, pokud vím, v souvislosti s touto službou i nějakých akcí nejen u nás, ale i v zahraničí. Můžeš něco stručně říct o tom, co ti to dalo a jak je možné takové zkušenosti využít u nás?

Skôr to je tak, že mám v rámci svojej práce možnosť trochu cestovať. A kedykoľvek sa naskytne príležitosť pozrieť sa za hranice našej krajiny, okamžite nasávam inšpiráciu pre moju prácu. Minulý a predminulý rok som skôr sedela na zadku a dopisovala dizertačnú prácu. Ale hneď ako som dopísala, vyrazili sme napr. s niekoľkými mladými na nemecký Kirchentag do Berlína. No, super to bolo. Každoročne sa dostanem do nemeckého Essenu, kde máme partnerskú cirkev. Vždy sa tam snažím dozvedieť sa niečo nové o práci s mladými a o službe cirkvi mladým. Vzácne skúsenosti som naberala aj počas mojich študijných pobytov (a ja som študovala „tuze dlouze“) v Nemecku, Švajčiarsku a Južnej Afrike. Veľa mi dáva aj príležitosť poznávať kresťanskú cirkev vo východnej a južnej Afrike, kde je cirkev pomerne mladá, radostná a oprostena od skostnatených tradícií európskej kresťanskej cirkvi. A niekedy len stačí zísť k susedom katolíkom, baptistom či evanjelikom a bohatú skúsenosť máš na dlani.

Docela ráda vnášiš do naší bohoslužebné praxe nové podněty, alternativní prvky a podobně. Z čeho čerpáš nápady a s jakými reakcemi se setkáváš?

Je to reakcia na to, že vnímam aktuálnu výzvu pre nás, pokúsiť sa dnešným ľuďom znovu priblížiť význam a krásu slávenia bohoslužby. Zároveň sa však domnievam, že Liturgia Karla Farského ako súčasná používaná forma liturgie už oslovuje len veľmi málo ľudí, ktorí ako hľadajúci prichádzajú do našich zborov. Dnešní ľudia a obzvlášť potom mladí ľudia premýšľajú, spievajú a vyjadrujú sa inak, ako tomu bolo pred 30, 50, či dokonca 100 rokmi. Preto sa snažím čímkoľvek, čo pri slávení liturgie hovorím a konám, len konať dnešným výrazom a vyjadrovať sa dnešným jazykom. Nápadov a inšpirácií je okolo nás viac než dosť. Je len potrebné otvoriť sa im a vidieť ich. Súčasne je však dôležité rozlišovať medzi tým, čo už skutočne narušuje základný rozmer a štruktúru kresťanskej liturgie a čo ju naopak obohacuje a aktualizuje. Nie som zástankyňou toho, že kludne robme čokoľvek, len nech je to inak, než doposiaľ. Naopak, chce to citlivosť, trpezlivosť, dialóg s veriacimi, ale na druhej strane aj určitú dávku odvahy. V tomto smere je pre mňa takým povedzme „teologickým majákom“ – aby som úplne nestúpila mimo – brat farár Petr Šandera, bývalý biskup našej diecézy. Spôsob, akým brat Petr slávi liturgiu, ako o nej premýšľa, ako káže, aké gestá koná, akú atmosféru okolo seba vytvára, mi poskytuje veľkú inšpiráciu. Brat Petr, hoci sám starozákonný biblista, má obdivuhodné znalosti o liturgii. Niekedy vedieme dialóg o tom, čo by sa dalo v rámci Farského liturgie, alebo aj v rámci alternatívnej liturgie pre menšie spoločenstvo, ktorú vypracoval, vniesť ako oživenie a aktualizáciu Božieho slova.

K reakciám - väčšinou sú pozitívne, hlavne medzi mladými. To vieš, že vo všeobecnosti majú starší veriaci štipľavejšie reakcie na akúkoľvek odchýlku od zabehnutej tradície, ale nie je to vždy pravidlom. Už sa mi stalo, že som narazila na tvrdý odpor mladších veriacich v niektorých náboženských obciach, kde som zastupovala na bohoslužbe, a naopak na otvorenosť pre nové prístupy medzi staršími veriacimi.

S tím vším souvisí i vyhlídky do budoucna - jak vidíš naši církev a máš představu, jak ji oživit?

To je otázka, na ktorú existuje tisíc a jedna odpoveď a každá z nich bude svojím spôsobom pravdivá. Vyhlídky pre našu cirkev do budúcnosti nie sú, ako vieme, z ľudského hľadiska sľubné. Snahy, ako ju oživiť, sa niekedy zdajú byť márne a křčovité. Nikto z nás nevie, čo bude za desať, za tridsať, za sto rokov. Možno sa staneme cirkvou rodinnou, ktorá sa z kostolov a modlitební premiestni do obývačky. Možno úplne zanikneme. Myslím, že je potrebné si tieto scenáre pripustiť a prestať si pred nimi neustále zakrývať oči. Ale zároveň by nemali byť našim každodenným odrazovým mostíkom v našej službe a viere. Ak nás má niečo oživiť, ak má naša cirkev nájsť nový „drive“ a ak má mať v tejto spoločnosti budúcnosť, tak podľa mňa potrebujeme nutne zakúšať a žiť RADOSŤ a NADŠENIE. Radosť z viery v Ježiša Krista. Radosť z jeho slova, ktoré predsa oslobodzuje. Ako aj úplne každodennú, nenápadnú radosť, ktorá bude prenikať všetkým, čo robíme, myslíme a žijeme. To je dnes možno to najúčinnější svedectvo, aké môžeme tu v našej krajine vydávať. Ako jednotlivci, ako živé spoločenstvá veriacich, ako kresťanská cirkev v diaspóre. A to ostatné, čo bude, môžeme v dôvere prenechať vedeniu Božiemu.

Děkuji za rozhovor, Miroslav Kubíček

Doporučujeme...

JINDRA, Martin: Sáhnout si do ran tohoto světa.

Perzekuce a rezistence Církve československé (husitské)

v letech 1938–1945. ÚSTR – CČSH, Praha 2017, s. 704.

(ISBN 978-80-87912-80-5, ÚSTR; 978-80-7000-141-7, CČSH).

Kniha je první souhrnnou syntézou dějin Církve československé (husitské) v období druhé republiky a nacistické okupace. Primárně se zaměřuje na perzekuci a rezistenci tohoto po římskokatolické církvi druhého nejpočetnějšího církevního společenství v Protektorátu Čechy a Morava. Za více než deset let se autorovi podařilo shromáždit širokou škálu archivních pramenů a vytvořit z nich obraz zápasu Církve československé (husitské) s okupační a protektorátní správou po březnu 1939, který se odrážel ve fungování a vnitřní struktuře církve. Jednotlivé kapitoly zachycují restriktivní zásahy, stěžejní oblasti církevního života a události, s nimiž se musela CČS(H) v letech 1938-1945 vyrovnávat. Čtenáři se tak mohou seznámit s momenty, kdy byla výrazněji ohrožena samotná existence CČS(H). Detailně je popsán celý proces nucené změny názvu církve. Monografie též mapuje zapojení věřících v domácím i zahraničním odboji, celou škálu sociálních aktivit nebo vztah CČS(H) k pronásledovaným Židům. Nesoustřeďuje se však pouze na území protektorátu, nýbrž ukazuje, že se změny na evropském kontinentu bolestně dotýkaly také života věřících na Slovensku nebo třeba na Těšínsku.

Posláním křesťanské církve nikdy není zůstat izolovaným a od lidského života odděleným společenstvím. Kněz nemá právo vyznávat Boha, pokud nebere vážně bolest svých bližních. Čtenáři v knize najdou údaje o počtech usmrčených a vězněných duchovních CČS(H) v letech 1939-1945, jejichž jména se po více než 70 letech vrací do povědomí veřejnosti.

Zajímavosti

1) 15. 4. 2018 uplyne 200 let od založení Národního muzea

Národní muzeum, nejstarší muzejní ústav v Čechách, bylo založeno jako „Vlastenecké muzeum“ roku 1818 slavnostním provoláním zemské šlechty z 15. dubna. Sbírký byly zpočátku shromažďovány v minoritském klášteře sv. Jakuba na Starém Městě a v soukromých bytech. Prvním stálým sídlem muzea se stal r. 1819 Šternberský palác na Hradčanech, zčásti pro ten účel propůjčený Společností vlasteneckých přátel umění. Dnes je zde jedno ze sídel Národní galerie.

dle webových stránek Národního muzea

2) 16. 5. 2018 uplyne 150 let od položení základního kamene Národního divadla

V současné době patří pod správu Národního divadla ještě tyto scény: Stavovské divadlo, Nová scéna a Státní opera

3) 23. 5. 2018 uplyne 400 let od 2. pražské defenestrace, jíž započala třicetiletá válka

V úterý dne 22. května 1618 proběhlo v paláci Smiřických na malostranském náměstí jednání předáků stavovské opozice a na něm bylo rozhodnuto o provedení defenestrace. 23. 5. 1618 byli z oken pražského Hradu vyhozeni dva královští místodržící, Vilém Slavata z Chlumu a Košumberka a Jaroslav Bořita z Martinic, a také písař Filip Fabricius. Událost se obešla bez obětí na životech, jen Slavata si o římsu poranil hlavu. Touto událostí začal druhý stavovský odboj (1618-1620), a tím i třicetiletá válka.

dle webových stránek Dějepis.com

4) 27. 7. 2018 proběhne nejdelší zatmění Měsíce v 21. století

bude trvat 1 hodinu, 43 minut, 34 sekund.

Pozvánka

Milí přátelé,

ačkoliv přípravy velkého podzimního setkání pro mládež jsou už v plném proudu, přece jen si na něj ještě počkáme.

Setkání „NaPůl“ je akce mezi dvěma hlavními celocírkevními setkáními a také „v polovičním“ měřítku co do propracovanosti programu a náročnosti pro organizátory. V žádném případě však ne „napůl“ co do prožitků, duchovního načerpání a inspirativního času stráveného s přáteli.

Tentokrát se nechte pozvat do Slaného v pražské diecézi a rezervujte si na to víkend **27. až 29. dubna 2018.**

Na programu budou duchovní ztišení, výlet do okolí, veselé i hloubavé programy a hlavně setkání s přáteli blízkými i novými.

Setkání je určeno pro husitskou mládež, ale i přátele z jiných církví i hledající.

Přihlašujte se emailem na ***alzbeta.kubrova@gmail.com***

Za celý přípravný tým se na vás těší

Irena Marková

Jsme spolupracovníci na Božím díle,
a vy jste Boží pole, Boží stavba.

Nikdo totiž nemůže položit jiný základ než ten,
který už je položen, a to je Ježíš Kristus.

Nevíte, že jste Boží chrám
a že Duch Boží ve Vás přebývá?

(1K 3, 9; 11 a 16)

Setkání husitské mládeže a jejích přátel

NaPůl

27.–29. 4. 2018, fara CČSH, Šultysova 603, Slaný

**BOŽÍ
STAVBA!**

Přihlašte se na:
alzbeta.kubrova@gmail.com

do 20. 4. 2018

Další informace na FB událost

„Setkání NaPůl“

a na webových stránkách

<https://setkani-ccsh.webnode.cz>

Narozeniny a výročí

Milan Morava – 3. dubna (55 let)
kazatel při vikariátě Vysočina

Mgr. Jana Rapantová – 6. června (75 let)
kazatelka v NO Uher. Brod, Kyjov, Bzenec

ThDr. Tomáš Butta – 12. června (60 let)
patriarcha

Blahopřejeme

Datový plán

Duben

- 1. 4. – Hod Boží velikonoční (SSF)
- 7. 4. – kurz základů teologie
- 9. 4. – zasedání Diecézní rady
- 12. 4. – vikariátní konference duchovních Vysočina
- 13. až 15. 4. – setkání rodin
- 14. 4. – shromáždění vikariátu Východní Morava
- zasedání Ústřední rady
- 26. 4. – uzávěrka materiálů pro DR (do 10. hodin)
- 27. 4. – jednání Diecézního revizního finančního výboru
- 28. 4. – diecézní shromáždění

Květen

- bude upřesněno – teologická konference
- 3. 5. – vikariátní konference duchovních Brno
- 5. 5. – kurz základů teologie
- kurz pro mladší animátory
- 7. 5. – zasedání Diecézní rady
- 10. 5. – vikariátní konference duchovních Vysočina
- 11. až 12. 5. – Jarní kuropění – diecézní setkání dětí
- 12. 5. – zasedání Ústřední rady
- 15. 5. – vikariátní konference duchovních
Východní Morava
- 20. 5. – Hod Boží svatodušní
- 25. 5. – Noc kostelů
- 27. 5. – svátek Boží Trojice
- 31. 5. – uzávěrka materiálů pro DR (do 10. hodin)

Červen

- 1. 6. – jednání Diecézního revizního finančního výboru
- 2. 6. – kurz základů teologie
- 4. až 5. 6. – synoda duchovních
- 9. 6. – bohoslužby ve Škodějově
- 10. 6. – sbírka Dr. K. Farského (na Škodějov)
- 11. 6. – zasedání Diecézní rady
- 15. 6. – zasedání Ústřední rady
- 16. 6. – jednání Církevního zastupitelstva
– jednání Diecézního kárného výboru
- 19. 6. – vikariátní konference duchovních
Východní Morava
- 23. 6. – pouť na Sázavu

Červenec

- 6. 7. – bohoslužba k výročí J. M. Husa, Husova sbírka
– televizní a rozhlasový přenos z bohoslužeb
v Betlémské kapli
- 9. až 13. 7. – duchovní cvičení

Přílohy

Publikace vydané v královéhradecké diecézi

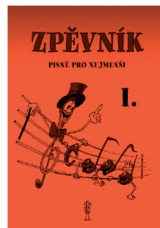
Publikace vydané v pražské diecézi

Publikace vydané v královéhradecké diecézi

Zpěvník I., Písňe pro nejmenší. Marie Truncová, 2015.

(určen pro předškolní děti
a děti mladšího školního věku)

Formát A5 na výšku, 30 stran.   Cena: 20,- Kč

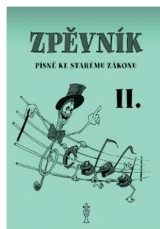
Vybrané písňe tvoří hudební doprovod úvodních kapitol Bible pro nejmenší (Lois Rock, nakladatelství Doron) – Stvoření světa a Noemova archa, a jsou uvedeny biblickým textem, ke kterému se vztahují.

Písňe svou poetičností a půvabem pomáhají dětem získávat krásný vztah ke všemu, co Bůh stvořil, a tím i k samotnému Bohu. Prostřednictvím propojení tématu s písňi se mohou dívat jiným pohledem na jednotlivé biblické události. Hravou formou, často s pohybovým doprovodem, pomáhají rozvíjet představivost dětí, přispívají k pochopení i zapamatování události.

Zpěvník II., Písňe ke Starému zákonu. Marie Truncová, 2015.

(určen pro děti školního věku)

Formát A5 na výšku, 34 stran.   Cena: 20,- Kč

Vybrané písňe se tematicky vztahují k příběhům Starého zákona a jsou uvedeny biblickým textem. Je možné je dobře využít při hodinách náboženství, nedělní školy, u táboráku. Z velké části zpěvník obsahuje písňe z tvorby duchovních naší CČSH.

Zpěvník III., Písně k Novému zákonu.

Marie Truncová, 2017.

(určen pro děti školního věku)

Formát A5 na výšku, 34 stran,   Cena: 20,- Kč

ISBN 978-80-906490-2-6

Vybrané písně se tematicky vztahují k příběhům Nového zákona a jsou uvedeny biblickým textem. Je možné je dobře využít při hodinách náboženství, nedělní školy, u táboráku. Z velké části zpěvník obsahuje písně z tvorby duchovních naší CČSH.

Omalovánky: Stvoření světa, Noemova archa.

Ilustrace: Jiří Havelka,

připravila: Marie Truncová, 2015.

(určeny pro předškolní děti
a děti mladšího školního věku)

Formát A5 na výšku, 26 stran.   Cena: 10,- Kč

Umožňují využití jako samostatný materiál, což při oblíbenosti omalovánek bude jistě vítanou pomůckou, ale zároveň mohou sloužit jako součást Zpěvníku I. Témata Stvoření a Noemova archa jsou lehce doplněna doprovodným textem a mohou tak vytvořit komplexní materiál pro rozmanité aktivity dětí při výuce náboženství a při duchovní péči (hudba, pohyb, výtvarný projev).

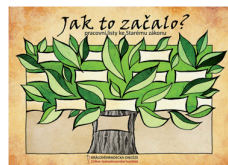
Jak to začalo? Pracovní listy ke Starému zákonu.

Jana Pechancová, 2016.

(určeny školním dětem spíše I. stupně)

Formát A4 na šířku, 24 stran.

Cena: 20,- Kč

Umožňují využití jako samostatný materiál, ale také pod-
půrně k písním a příběhům Starého zákona Zpěvníku II. Ke každé-
mu příběhu je připraven dvojlist. První strana obsahuje omalován-
ku, domalovánku nebo spojovačku. Na protější straně pak najdete
tematické úkoly: křížovky, rébusy, osmisměrky nebo úkoly ze vše-
obecných znalostí. Kladen je důraz na propojení s náboženskou
výchovou, každé téma je doplněno krátkou modlitbou. Daným bib-
lickým tématem se celou publikací prolíná jedno sjednocující téma
– rodina.

V závěru publikace jsou připraveny metodické listy, které vy-
cházejí z praktických zkušeností a mají sloužit ke zjednodušení pří-
pravy na hodinu náboženství. Pracovní listy mohou pomoci příběh
uvést, s úkoly jím procházet i vracet se k němu. Je zde velká nabíd-
ka nápadů, které se dají často obměňovat dle složení nebo naladění
skupiny dětí.

Předcházení.

Jana Wienerová, 2015.

Formát A5 na výšku, 27 stran.

Cena: 25,- Kč

Publikace je zamýšlena jako inspirace k pro-
mýšlení posledních věcí člověka. Vychází z toho,
že všude před námi již prošel Kristus, proto nemusíme ztrácet dů-
věru ani v nesnadných a těžkých chvílích, kdy končí život někoho
z blízkých nebo náš vlastní. Publikace sestává z několika částí: bib-
lické texty a zaslíbení, modlitby, básně, úvahy.

Jeroným Pražský – tragický příběh středověkého intelektuála. Martin Chadima, 2016.

Formát A5 na výšku, pevná vazba, 227 stran.   Cena: 150,- Kč.
ISBN 978-80-260-9608-5

Publikace nabízí hluboký vhled do intelektuálních zápasů středověkých teologů a filozofů, jejichž intelektuální a ideové nástroje vycházejí z antického myšlení. I proto je úvod knihy věnován přehledu řeckého myšlení, které se v průběhu staletí propojilo s myšlením židovským vycházejícím z života a díla Ježíše Nazaretského. Spolu s římskou kulturou se řecké uvažování a učení Ježíše Krista staly nosnými pilíři nově se utvářející evropské kultury, jejichž jedním z vrcholů jsou středověké zápasy mezi filozofickými realisty a nominalisty.

Publikace nabízí vhled do života a učení Jeronýma Pražského okouzleného učením anglického myslitele Johna Wyclifa, jakož i českého mistra Jana Husa.

Modlitba v rodině. Štěpán Klásek, 2016.

Formát A5 na výšku, 32 stran.   Cena: 20,- Kč
ISBN 978-80-906490-0-2

Modlitba může mít různou podobu, ale bez ní náš živý osobní vztah k Bohu vadne. Měla by být přirozenou součástí našeho života stejně, jako k životu patří dýchání každého tvora. „Modlitba v rodině“ má pomoci v běžném životě věřícího člověka. Tato malá publikace nabízí modlitby k různým příležitostem: ranní, večerní, nedělní, adventní, modlitba před cestou, za domov, za prarodiče, žehnání nemocného dítěte, přímluvy. Publikace je doplněna ranními a večerními písněmi.

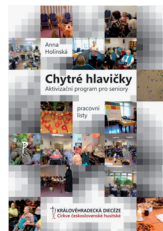
Modlitba v rodině má sumarizovat i představit duchovní potřebu našich sester a bratří a podpořit tak duchovní a modlitební život našich věřících v rámci svých domovů.

Chytré hlavičky. Anna Holínská, 2016.

Formát A4, 64 stran.

Cena: 50,- Kč

ISBN 978-80-906490-1-9.

„Aktivizační program Chytré hlavičky, jak jej po léta připravuje Anička Holínská, se snaží doprovázet klienty Domovů důchodců ve Dvoře Králové nad Labem a může se s úspěchem coby inspirace přenést i kamkoliv jinam. Oživování vědomostí, které tento projekt přináší, nese totiž v sobě i cosi hřejivého z ohně života a dopřává člověku jistý nadhled a humor. Záleží vskutku jen na našem srdci a chuti pomáhat sobě a druhým“, píše bratr biskup Pavel v resumé.

Metodika se věnuje jednotlivým písmenům celé abecedy. Pro jeden den – jedno písmeno – je připraveno dostatečné množství nápadů, inspirací, návodů, procházíte oblastí českého jazyka, společenských věd, matematiky, zeměpisu, dějepisu, hudebního okénka, luštění, rébusů i pohybových činností. Není opomenutá oblast duchovních témat, na závěr vždy modlitba se slovy začínajícími na probírané písmeno. Metodika se dá stejně tak dobře využít i při práci s dětmi nebo biblických hodinách.

Víra, naděje, láska – počátky, vývoj a současnost Církve československé husitské Vladimír Hraba, Hradec Králové 2017.

Formát 200x200mm, brožovaná, 50 stran

s černobílými fotografiemi,

Cena: 30,- Kč

ISBN 978-80-906490-4-0.

Publikace se chce ohlédnout za téměř sty lety Církve československé husitské. Vrátit se ke kořenům společenství a v jisté zkratce je zasadit do širšího rámce dějin křesťanství. Publikace ve dvanácti kapitolách popisuje počátky křesťanské církve, její vývoj, re-

formní dobu, počátky Církve československé husitské až po současnost. Také se zde seznámíme s výjimečnou osobností zakladatele církve dr. Karla Farského, s liturgií, architekturou a dalšími prvky, kterými se tato církev podobá jiným církvím nebo naopak se jimi liší a vyjadřuje tak svoji osobitost. Publikace vychází jako doprovodný materiál k interaktivní putovní výstavě se stejným názvem Víra, naděje, láska – počátky, vývoj a současnost Církve československé husitské a nabízí nejen seznámení s naší církví, ale i mnoho poutavých aktivit pro všechny hrávé. Upřímně zveme.

**Dr. Karel Farský – I. patriarcha
Církve československé (husitské)
*Martin Chadima, Hradec Králové 2017.***

Formát A5, brožovaná s klopami, 204 stran
s černobílými fotografiemi. Cena: 150,- Kč

ISBN 978-80-906490-5-7.

Dr. Karel Farský, výtečný teolog i rozený představitel radikálního katolického reformismu. V jeho necelých čtyřiceti letech v roce 1920 byla založena nová církev, již se stal Karel Farský výrazným představitelem. Následovalo sedm nesmírně vyčerpávajících let, ale i krásné a nadějeplné práce ve prospěch nové křesťanské denominace. Byly to roky plné modliteb, setkávání a radostí, ale i odříkání, zápasů a zklamání. Když v červnu 1927 Karel Farský umírá v nedožitých čtyřiceti sedmi letech, zanechává za sebou církev čítající několik set tisíc věřících, kolegium několika desítek duchovních a řadu oddaných spolupracovníků a přátel.

Karlu Farskému je věnována tato kniha. Je první monografií tohoto významného muže od roku 1989. Je poděkováním hluboce věřícímu knězi, biskupu, patriarchovi, od jehož úmrtí uplynulo v roce 2017 devadesát let.

Publikace vydané v pražské diecézi

(v rámci Ediční komise)

Dějiny textu a doby Starého zákona (Petr Melmuk, 2011)

prodejní cena: 95,- Kč

Z dějin církve Ježíšovy (Vladimír Sakař, 2011)

prodejní cena: 95,- Kč

Stati, epigramy, překlady (výběr z díla) (Antonín Hartl, 2011)

prodejní cena: 70,- Kč

Rétorika (Drahomíra Tesařová, 2012)

prodejní cena: 75,- Kč

Každý den může mít křídla (Olga Nytrová, 2012)

prodejní cena: 79,- Kč

Z milosti trpět pro Krista (Martin Jindra, 2012)

prodejní cena: 198,- Kč

Život křesťanů husitského vyznání v Pražské diecézi CČSH

(Ročenka, CČSH, 2013)

prodejní cena: 160,- Kč

Na zápraží duše (Olga Nytrová, 2014)

prodejní cena: 59,- Kč

Víra, naděje, láska (Tomáš Butta, 2015)

prodejní cena: 48,-Kč

Kompas pro život (Jan Kohout, 2015)

prodejní cena: 7,- Kč

Omalovánky MJH (2015)

prodejní cena 15,- Kč

Omalovánky Jeroným Pražský (2016)

prodejní cena: 15,- Kč

Zpěvník (2016)

prodejní cena: 160,- Kč

Křestní listy (2016)

prodejní cena: 8,- Kč

Objednávky a anotace k titulům na:

<http://www.hitspraha.cz/skripta-a-knihy.html>

Vinný kmen

občasník Brněnské diecéze číslo 25

Vydala Brněnská diecéze Církve československé husitské
v roce 2018

© Brněnská diecéze CČSH

Redakční rada: šéfredaktor: Miroslav Kubíček,
členové: Petr Šandera, Michaela Kubíčková, Pavel Pospíšil

Stálí dopisovatelé: Jiří Sladký, Michal Hvězda, Ivana Krejčí

Sazba a tisk: Tiskové středisko DR CČSH v Brně.
Fotografie neoznačené autorem pocházejí z archivu DR.

Určeno pro vnitřní potřebu CČSH